

JISMONIY TARBIYA DARSLARINING MAZMUNI-AHAMIYATI VA TAMOYILLARI.

Saidova Mahbuba Ayubovna

Osiyo Xalqaro Universiteti Jismoniy Madaniyat kafedrasi o'qituvchisi

Sayfiyev Hikmatullo Xayrulloevich

Osiyo Xalqaro Universiteti Jismoniy Madaniyat kafedrasi o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.8363313>

Anatatsiya. Ta'lim jismoniy tarbiyani ilhomlantirsa, jismoniy tarbiya intellektual ta'limni to'ldiradi va o'quv taraqqiyotining bir-birini to'ldiruvchi tizimini ta'minlaydi va ta'limdagi sifat va uni shakillantirish borasida qaratilgan.

Kalit so'zlar: Education, Tana tarbiyasi, Ta'lim, Jismoniy ta'lim-tarbiya, vosita, Osonlikdan qiyinchilikka, Kombinatsion darslar, Muayyan-umumiy, Ta'lim.

CONTENT-IMPORTANCE AND PRINCIPLES OF PHYSICAL EDUCATION CLASSES.

Abstract. If education inspires physical education, physical education complements intellectual education and provides a complementary system of educational development and focuses on the quality of education and its formation.

Key words: Education, Physical education, Education, Physical education, tool, From easy to difficult, Combined lessons, Specific-general, Education.

СОДЕРЖАНИЕ-ЗНАЧЕНИЕ И ПРИНЦИПЫ ЗАНЯТИЙ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРОЙ.

Аннотация. Если образование вдохновляет физическое воспитание, то физическое воспитание дополняет интеллектуальное образование и обеспечивает дополнительную систему развития образования и фокусируется на качестве образования и его формировании.

Ключевые слова: Воспитание, Физическое воспитание, Воспитание, Физическое воспитание, Инструмент, От простого к сложному, Комбинированные уроки, Частно-общее, Воспитание.

- Ta'lim
- Jismoniy ta'lim-tarbiya
- Ahamiyati
- Asosiy tamoyillar

Ta'lim: Tana tarbiyasi so'zi tana va tarbiya ikki so'zning birikmasidan iborat. Shunday qilib, jismoniy tarbiyaning ma'nosini bilishdan oldin, ta'limning ma'nosini tushunaylik.

Education so'zi Education so'zining inglizcha tarjimasidan kelib chiqqan. Ingliz tilidagi Education so'zi lotincha Educe so'zidan kelib chiqqan. Ta'lim chiqarish yoki tarbiyalash degan ma'noni anglatadi. Demak, ta'lim nafaqat insonning ichki kuchini namoyon qiladi, balki uni tarbiyalaydi.

Mahatma Gandhi va Edisonning ta'kidlashicha, Ta'lim so'zi Educare so'zining ildizidan olingan. Bu yaxshi fazilatlarni yuzaga chiqarish yoki rivojlantirish demakdir. Demak, tarbiya insonda yaxshi fazilatlarni shakllantirishdir.

Ko'pgina pedagoglar, diniy gurular, faylasuflar ta'lif haqida o'zlarining ta'riflarini berishgan.

Krou: Ta'lif - bu bilimlarni avloddan-avlodga o'tkazish.

T. P. Nunn: Ta'lif har bir inson komil ulg'ayishi uchun munosib muhit yaratishdan iborat.

Banerji: Ta'lif jamiyatning o'zgaruvchan muhitiga moslashishdir.

Jon Dyui: Ta'lif - bu hayotdagi barcha voqealarni qayta ko'rib chiqish.

Mahatma Gandhi: Ta'lif - bu jismoniy, aqliy, intellektual, hissiy va axloqiy jihatdan barkamol qilishdir.

Yuqoridagi barcha ta'riflar jamlanganda, aytish mumkinki ta'lif tajribasi uyda, maktabda, kutubxonada, laboratoriyada, ekskursiyada, bolalar maydonchasida, shaharchada va jamiyatning barcha qismlarida sodir bo'ladi.

Jismoniy ta'lif-tarbiya

Inson uchun eng aziz narsa uning tanasidir. Agar u bir lahzaga bu tanani tark etsa, u faqat jonsiz narsa sifatida. Tana eng ulug', insonni tanasiz tasavvur etib bo'lmaydi, ruh, aql, idrok, histuyg'ular shu tanada birlashgan. Aynan ular o'z faoliyatini tana orqali amalga oshiriladi. Bu bilan birgalikda inson tanasiga harakatlar ham mavjud.

Jismoniy tarbiya ko'pincha ta'lifning yumshoq qismi yoki ta'lifning qon tomiri deb aytildi. Jismoniy so'z tanani anglatadi. Tana ta'lif uchun muhim vositadir. Ushbu vosita ham ta'limga muhtoj.

Jismoniy tarbiya jismoniy faoliyat orqali ta'lif taraqqiyotini to'ldirish va unga tubdan javob berish jarayonida ishtiroy etadi

Hayot taraqqiyoti uchun aqliy tarbiya zarur bo'lganidek, tana salomatligi uchun ham jismoniy tarbiya zarur. Ko'pgina taniqli pedagoglar jismoniy tarbiyaga o'zlarining ta'riflarini bergenlar.

Ta'lif jismoniy tarbiyani ilhomlantirsa, jismoniy tarbiya intellektual ta'lifni to'ldiradi va o'quv taraqqiyotining bir-birini to'ldiruvchi tizimini ta'minlaydi. Ammo ikkalasining maqsadi, ehtimol, yaxshiroq fuqarolarni tayyorlash bo'lsa-da, ular o'z maqsadlari sari o'zlarining turli maqsad va vazifalariga xizmat qiladilar. Ammo ularning o'qitish texnikasi va faoliyatida o'xshashliklar mavjud bo'lsa-da, farqlar mavjud.

Masalan, agar intellektual sinf o'tkazilsa, doska va darslik uning o'quv materiali AKT bo'ladi. Ammo jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida amaliy darslarda sog'lom jisim va sport maydonlari va jihozlari, o'yin maydonchalari va sport zallarida o'tkazildi.

Jismoniy tarbiyaning ta'lifdagi ahamiyatini anglagan buyuk pedagog Probella Platon ideali, Rouzo tabiatni, Pestalogiya, bolaga yo'naltirilgan ta'lif tamoyillarini xom-ashyo qildi, asosiy ta'lif elementlarini o'zgartirdi va faoliyat harakatiga timsol berdi. U bolalar bog'chasi ta'lif tizimini joriy qildi va o'z-o'zini faollik va o'yin orqali o'qitish eng yaxshi yo'l ekanligini bilib, bolalarni psixologik jihatlarga bo'lish orqali o'rgatdi.

1. Tuzilgan faoliyatni o'z ichiga olgan o'yinlar.
2. Intellektual qobiliyat va tasavvurni kuchaytiruvchi o'yinlar.
3. Hamkorlik va jamoaviy ruhni tarbiyalovchi o'yinlar o'ynash.
4. Tarixiy qurilishda yordam beradigan o'yinlar.
5. O'rganishni osonlashtiradigan o'yinlar mavjud

Asosiy tamoyillar

• Osonlikdan qiyinchilikka bosqichma-bosqich yuklash tamoyili (progressiv yuklash tamoyillari): Jismoniy tarbiya mashg'ulotlari va ko'nikmalarini o'rgatishda mazmunni bosqichma-bosqich osonlikdan qiyinchilikka o'rgatish kerak. Shuni tushunish kerakki, amaliyot tamoyili insonni mukammal qiladi.

• Jismoniy mashqlar o'rtasidagi interval printsipi: To'xtovsiz jismoniy mashg'ulotlar paytida mushaklar charchaganida, kerakli darajada dam olish kerak. Agar siz ko'proq dam bersangiz, siz yaxshi dam yuqori natija.

Sport mashg'ulotlarida yodda tutish kerak bo'lgan fikrlar.

1. Yosh sportchilar kichik yoshlar emas. Balkim sport turiga qarab siportchilarni tanlash.
2. Bolalar rivojlanish yoshida tez-tez uchraydigan jismoniy o'sish va rivojlanish haqida ma'lumotga ega bo'lishlari kerak.
3. Rivojlanish bosqichida yosh sportchilarni tayyorlashda ko'proq e'tibor berish kerak.
4. Sport bilan shug'ullanuvchilar birinchi navbatda ularning jismoniy sog'lomligi va psixologiyasiga e'tibor qaratish.
5. Boshlang'ich sportda yaxlit rivojlanish bosqichida biron bir alohida o'yin bilan cheklanmasligi kerak. Qobilyatga qarab bolani sportga yo'naltirish.
6. Ta'lif bosqichida noto'g'ri tushunchalar kirib ketmasligi kerak.
7. Bolalar psixologiyasi haqida bilishi kerak.
10. Jismoniy tarbiya darslarning nazariy va amaliy darslarni yuqori saviyada tashkillashtirish va AKTdan ko'proq foydalanish, qisimlari va ularni shakillantirishga etibor.

Misol uchun: C.A. Pedagogik olim Buker shunday dedi: "Jismoniy tarbiya - tegishli jismoniy mashg'ulotlar orqali jismoniy, aqliy, hissiy va ijtimoiy jihatdan barkamol fuqaroni shakllantirish uchun umumiyligi ta'lim jarayonining muhim qismidir

Kishilar jismoniy sifatlarni kamol toptirishga qaratilgan faol, harakat faoliyati mashg'ulotlari asosiy mazmunini tashkil etadi. Jismoniy mashg'ulotlar umuta'lim maktablarda juda muhim ahamiyatga egadir. Chunki bir hafta tarbiyatuvchilarga o'tiladigan ikki soatlik jismoniy tarbiya darsi ularni organizmdagi jismoniy harakatga bo'lgan talablarini qoniqtira olmaydi, shuning uchun jismoniy tarbiya mashg'ulotlari maktabda to'lig'icha tashkil etadi va o'tkaziladi, mashg'ulotlar o'quvchilarga o'tkazilishi ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Mashg'ulot mazmuni elementnlar tuzilishi jismoniy mashg'ulotlari shaklini tashkil etadi.

Jismoniy mashqni umumiy tuzilish «strukturasi» quyidagicha bo'ladi. Boshlanadigan mashg'ulotda bajariladigan ishga kirish yoki mashg'ulotlar tayyorlash qismi. Buni odatda organizmni qizdirish ham deb ataymiz. Bu jarayon har qanday jismoniy mashg'ulotlarni tarkibiy qismidir. Bu jarayon shug'ullanuvchilarni organizmi qizdirib yuqori ish qobiliyatiga tayyorlaydi. O'quvchilar organizmining jismoniy mahorati, organizmning zo'riqishdan asraydi. Mashg'ulotning bu qismida shug'ullanuvchilar barcha a'zolarni ya'nii yurak, qon tomir sistemasi va boshqa organlarni ishga kirishda tayyorlash uchun ularga umumiy rivojlantiruvchi jismoniy mashq beriladi. Bunga asosan saf mashqlari yurishlar, bo'yin, elka, kul, oyoqlar, bel qaratilgan.

Darsning asosiy didaktik vazifalari va asosiy elementlarining aniqlash va muqarrarligi.

O'quv darsturning har bir mavzusi bir qator darslarga bo'linadi va har bir dars 7 yoki bir necha vazifalarni hal qiladi. O'qituvchi har bir darsda zarur bo'lgan didaktik vazifani belgilaydi. Ba'zi o'qituvchi jismoniy tarbiya darslarida vazifani umumiy formada tuzadi, masalan: «Bu darsda

biz konda, brusda shug'ullanamiz keyin o'ynaymiz» - deydi. Vaholanki, masalan «Past standart chiqishda qo'llarni harakatini o'rganish» didaktik vazifani aniq ifodalanishi bu esa o'quv jarayonini ishonchliroq boshqarishga yordam beradi.

- Har bir dasrda o'quvchilar yangi bilim - ko'nikma va malakalar bilan qurollanib pog'onama-pog'ona o'qib boradilar.
- Ta'limiy va tarbiyaviy vazifalarning birligi.
- Astin paytda dars o'zining mazmuni, metodlari bilan o'quvchilarga tarbiyaviy ta'sir ko'rsatadi «jismoniy tarbiya darsida milliy kadriyatlaridan foydalanish».
- O'qitishning butun dars va uni har bir qismi vazifalari hamda mazmuniga muvofiq qiladigan, o'quvchilarning bilish aktivliklari va mustaqil faoliyatlarini ta'minlaydigan eng ratsional metoddarni tanlash.
- Mashg'ulotlarning turli formalari: umumsinfiy, gruppoviy va individual formalarini ratsional birga qo'shib olib borish.
- O'quvchilar bilish faoliyatining aktivligini ukituvining jumhuriyatlik roli bilan birga qo'shib olib borish.
 - Darsning oldingi va keyingi darslar bilan bog'lanishi.
 - O'quvchilarni yosh mutaxassislarini hisobga olish.
 - Darsda o'quvchilarni o'qitish va tarbiyalash uchun qulay sharoitlar yaratish.

Darsning tiplari:

- ✓ Kombinatsion darslar «yangi materialni tushuntiradi, mustahkamlaydi, takrorlaydi, kontrol qiladi»;
- ✓ yangi materialni o'rganish darslari;
- ✓ bilim ko'nikma, malakalarni mustahkamlash darslari;
- ✓ mashqlar va amaliy ishlar darslari;
- ✓ umumlashtiruvchi takrorlash darslari;
- ✓ laboratoriya darslari;
- ✓ o'qituvchilarni bilimini kontrol qilish, tekshirish va baholash darslari.

Darsni tayyorlash va o'tkazish. O'qituvchining bir darsga alohida tayyorlanishi, uning o'z o'quv ishiga tayyorlanish sistemaening bir qismi holos. Bu sistema:

- predmet bo'yicha butun kurs yuzasidan tayyorlanishi;
- dasturning bir temasiga tayyorlanipsh;
- har bir darsga tayyorlanishini o'z ichiga oladi.

Jismoniy madaniyat mashg'ulotlari. Ertalabki badantarbiya, sport musobaqasi, tanaffusda o'yin, boshqa darslarda o'tkaziladigan jismoniy mashqlari laxzalari va boshqalar kiradi. Jismoniy mashq mashg'ulotlaridagi mazmun bilan shakl aloqadorligi pedagogik jihatdan g'oyat muhim ahamiyatga egadir.

Kishilar jismoniy sifatlarni kamol toptirishga qaratilgan faol, harakat faoliyati mashg'ulotlari asosiy mazmunini tashkil etadi. Jismoniy mashg'ulotlar umuta'lim makkablarda juda muhim ahamiyatga egadir. Chunki bir hafta tarbiya o'quvchilarga o'tiladigan ikki soatlik jismoniy tarbiya darsi ularni organizmdagi jismoniy harakatga bo'lган talablarini qoniqtira olmaydi, shuning uchun jismoniy tarbiya mashg'ulotlari maktabda tuligicha tashkil etadi va o'tkaziladi, mashg'ulotlar o'quvchilarga o'tkazilishi ijobjiy ta'sir ko'rsatadi. Mashg'ulot mazmuni elementlar tuzilishi jismoniy mashg'ulotlari shaklini tashkil etadi.

Jismoniy mashqni umumiylis tuzilish strukturasi quyidagicha bo'ladi. Boshlanadigan mashg'ulotda bajariladigan ishga kirish yoki mashg'ulotlar tayyorlash qismi. Buni odatda organizmni qizdirish ham deb ataymiz Bu jarayon har qanday jismoniy mashg'ulotlarni tarkibiy qismidir. Bu jarayon shug'ullanuvchilarini organizmini qizdirib yuqori ish qobiliyatiga tayyorlaydi. O'quvchilar organizmini qizdirib yuqori ish qobiliyatiga tayyorlaydi. O'quvchilar organizmining jismoniy mahorati, organizmning zurikishdan asraydi, mashg'ulotning bu qismida shug'ullanuvchilar barcha a'zolarni ya'ni yurak, qon tomir sistemasi va boshqa organlarni ishga kirishida tayyorlash uchun ularga umumiylis rivojlantiruvchi jismoniy mashq beriladi. Bunga asosan saf mashqlari yurishlar, sekin yugurishlar, bo'yin, elka, qo'l, oyoqlar qaratilgan. Jismoniy harakatlardan iborat bo'lib har-xil yo'llar bilan amalga oshiriladi. Umumiylis rivojlantiruvchi mashqlar organizmi zurikmaydigan darajada bajariladi. Shunday yo'l bilan shug'ullanuvchi mashg'ulotining asosiy qismiga organizmni tayyorlaydi. Mashg'ulotlarni tayyorlov qismi xilmal-xil shaklda tashkil qilinadi va o'tkaziladi. Safda turgan holda to'rt qator bo'lib aylana holatda juft-juft bo'lib qamraladi. Mustaqil holda tashkil qilinadi, o'quvchilarni yopasiga tashkil qilinadi.

Maktabdagagi o'quv - tarbiya ishini asosiy formasi dars hisoblanadi. Har bir jismoniy tarbiya darsi quyidagi talablari javob berishi kerak.

Muayyan umumiylis va xususiy vazifaga eta bo'lisci lozim.

Umumiylis vazifalar barcha dars yoki darslar turkumi jarayonida, xususiy vazifalar esa alohida olingan bir dars mobayniga bajarilishi kerak.

- dars metodik jihatdan to'g'ri qurilgan bo'lisci lozim
- oldingi mashg'ulotlarni izchil dovam ettirish va ayni paytda yaxlit va tugallangan bo'lisci kerak: shu bilan u ma'lum darajada bulg'usi darsni vazifasi va mazmunini ko'zda tutadi zarur.

Dars mazmuniga ko'ra o'quvchilar muayyan yoshiga, jinsi jismoniy rivojlanganligi va tayyorgarlik muvofiq bo'lisci kerak.

Dars o'quvchilar uchun qiziqarli bo'lib uni aktiv faoliyatiga da'vat etish lozim: har tomonlama jismoniy rivojlanishga sog'likni mustahkamlashga, qad-qomatni shakllantirishga yordam beruvchi mashqlar va o'yinlar bo'lisci lozim.

O'quv kun tartibidagi boshqa darslar bilan to'g'ri olib borilishi kerak. Jismoniy tarbiyaviy xarakterga bo'lisci zarur. Jismoniy tarbiyadagi pedagogik jarayon natijalari darslarda olib boriladigan o'quv va tarbiya ishining sifatiga bog'liq. Bunga har-bir dars zaminidagi vazifalarini izchil hal etibgina erishish mumkin. Jismoniy tarbiya darslari ta'lim - tarbiya va sog'lomlashtirish vazifalariga ega. Ta'lim berishi vazifalarini dasturida ko'zda tutilgan mashqlarni bajarishga, urganilgan mashqlarni takomillashtirishga, shunigdek, malaka va ko'nikmalarni rivojlantirishga o'rjanilgan mashqlarni turli sharoitda qo'llashga o'rgatishdan iborat.

Ta'lim vazifalariga, shunigdek, bolalarni jismoniy madaniyat va sport, sog'likni saqlash, kundalik rejim, to'g'ri nafas olish, chiqish, jismoniy mashqlarni to'g'ri bajarish haqidagi bilim olishlari ham kiradi. Ta'lim vazifalarini amalgaga oshirish odatda, tarbiyalash va sog'lomlashtirish vazifalarini bilan bog'liq olib boriladi.

Har bir jismoniy tarbiya darsi quyidagi talablarga javob berishi kerak:

- ❖ Muayyan-umumiylis va xususiy vazifaga ega bo'lisci lozim. Umumiylis vazifalar barcha dars yoki darslarni turkumi jarayonida xususiy vazifalarini esa alohida olingan bir dars mobaynida bajarilishi kerak.
- ❖ dars metodik jihatdan to'g'ri kurilgan bo'lisci lozim,

❖ oldingi mashg'ulotlarni izchil kurligan bo'lib davom ettirishi va ayni paytda yaxlit va tugallangan bo'lishi kerak: shu bilan birga u ma'lum darajada bulg'usi darsning vazifalarni va mazmunini ko'zda tutishi zarur,

❖ dars mazmuniga ko'ra o'quvchilarni muayyan yoshiga, jinsi, jismoniy rivojlanganligi va tayyorgarligiga muvofiq bo'lishi kerak;

❖ dars ukugvchilarni uchun qiziqarli bo'lib, ularni aktiv faolitga da'vat etishi lozim,

❖ har tomonlama jismoniy rivojlanishga, yoglikni mustahkamlashga, qad-qomatni shakllantirishga yordam beruvchi mashqlarni va o'yinlarni bo'lishi lozim.

❖ tarbiyaviy xarakterga ega bo'lishi zarur.

1. Jismoniy tarbiyatagi pedagogik jarayon natijalari darslarda olib boriladigan o'quv va tarbiya ishining sifatiga bog'liq. Bunda har bir darc zaminidagi vazifalarini izchil hal etibgina erishish kerak. Jismoniy tarbiya darslarni ta'lim. tarbiya va sog'lomlashtirish vazifalariga ega. Ta'lim berish vazifalari bolalarni dasturda ko'zda tutilgan bajarishga, urganilgan mashqlarni takomillashtirishga, shuningdek, malaka va rivojlanishga urganilgan mashqlarni turli sharoitda qo'llashga o'rnatishdan iborat. Ta'lim vazifalariga, shuningdek, bolalarning jismoniy madaniyat va sport, sog'likni saqlash, kundalik rejim, to'g'ri nafas olish, chiniqish, jismoniy mashqlarni to'g'ri bajarish haqida bilim olishlari ham kiradi.

2. Ta'lim vazifalarini amalga oshirish, odatda, tarbiyalash va sog'lomlashtirish vazifalarini bog'liq olib boriladi. Jismoniy tarbiya darslarida diqqat, intizomlilik, iroda sarajonlik, buyumlarni extiyot qilish, shuningdek, do'stlik o'rtoqli, maqsadga intilganlik, mustaqil va qiyinchiliklarni engishda qanchalik tarbiyalanadi. Sog'lomlashtirish vazifalarini ham tarbiyaviy vazifalarini kabi har bir darsda hal etilishi lozim. Jismoniy tarbiya darslarini to'g'ri uyushtirish va o'tkazish, tegishli kiyim - boshlarda shug'ullanish, mashg'ulot joyida zarur sanitariya - gigiena holati saqlanishi, darslarning ochiq havoda o'tkazish bularning barchasi sog'lomlashtirish vazifalarini hal etishga qulaysharoit yaratadi.

3. Jismoniy tarbiya darslari bilan bog'liq bo'lган eng muhim masalalardan biri uni qanday tuzish masalasidir. Dars strukturalash deganda alohida darsni tuzishda foydalaniladigan taxminiy mo'ljalli reja tushuniladi. Dars strukturasi o'qituvchiga mashqlarni oqilona tanlash, materialni to'g'ri joylashtirish va darsdagi yuklamani aniqlashga yordam beradi. Jismoniy tarbiya darsida har qanday pedagogik vazifani hal etish ko'pincha shug'ullanuvchilarни organizmiga zur berishni talab qiladi. Bu ishga organizm tegishli darajada tayyorlangan bo'lishi kerak.

I.P.Pavlov organizmga qiyin vazifalarini hal etish va tayyor bo'lishi zarurligini ko'rsatib, sekin - astalik va trenirovka u klinika va pedagogika asosiy fiziologik qoidadir degan edi. Bu ko'rsatma o'qituvchi zimmasiga shug'ullanuvchilardan katta kuch talab qiladigan pedagogik vazifalarini darsning boshida emas, o'rtasida bir qadar tayyorgarlikdan so'ng hal etish majburiyatini yuklaydi. Darsning asosiy vazifalarini hal etish shug'ullanuvchilarни uyushtirishni, ularga zarur kayfiyat va bu vazifalarini bajarishga bo'lган ishtyoqni hosil qilishni talab etadi. O'qituvchilarни uyushtirilgach va Pavloving asta-sekinlik haqidagi «fiziologik qoidasi» bajarilgandan so'ng asosiy vazifalarini hal qilishga qarashish mumkin. Asosiy pedagogik vazifalarini bajarish ko'pincha shug'ullanuvchi zur berayotgan, faollashgan davrga to'g'ri keladi. O'quvchilar organizm nisbatan katta zurkish va kuchli emotsiunal holatdan vazmin holatga birdaniga o'tishi mumkin emas. Shuning uchun dars tuzilishda xotirjam holatga asta-sekin o'tish va mashg'ulotni tashkiliy ravishda tugallash aks etadi. Shunday qilib, har bir dars tuzilishi uch

qismdan iborat bo'ladi; birinchi-o'quvchilarning darsda juda qiyin vazifalarni hal etishga tayyorlaydigan tashkiliy qism, u shartli ravishda kirish deb ataladi; ikkinchi - darsning asosiy vazifalarini bajarishga yo'naltirilgan qism, u shartli ravishda asosiy qismi deb yuritiladi; uchunchi - dars yakuni u shartli ravishda yakunlovchi qism deb ataladi. Boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun tipovoy dars strukturasi qabul qilingan. U darsni vazifalariga muvofiq tuzish uchun asos bo'ladi.

REFERENCES

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 14 martdagি PQ-163-son (Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 2022 yil 14 mart, 07/22/163/0214-son)
2. Safarov D.Z.O., Hamroyev B.X. Oliy ta'limda gimnastika fanini innovatsion ta'lim texnologiyalari asosida o'qitish samaradorligi // Ilmiy taraqqiyot, 2021 yil.
3. T. 1. 6-son.
4. Islomov E.Yu., Hamroev B.X., Safarov D.Z.U. Upravlenie vospitaniem yunogo sportsmena vo vremya zanyati fizicheskimi uprajneniyami i na trenirovke // Savollar nauki i obrazovaniya, 2020. № 20 (104).
5. F.F.Savrievich, T.M.Shodievich FUTBOLCHILARNING TEXNIK VA TAKTIKIY OLISHLARI Web of Scientist: International Scientific Research Journal 2 (04), 259-266
6. F.F. Savrievich "MAKTAB O'quvchilarining Jismoniy tarbiyasining ASOSLARI - Jismoniy tarbiya bilimlari" Web of Scientist: International Scientific Research Journal 2 (05), 41-48
7. F. Fazliddinov "PROFESSIONAL KOLLEKSİYON". ACADEMICIA: Xalqaro ko'p tarmoqli , 2020 yil
8. Z.N. Savriyevna O'tkir Hoshimov asarlarida qahramonlar tomonidan inson qadr-qimmati tushunchalarining talqini – O'rta Yevropa ilmiy xabarnomasi, 2021
9. N.R. Sobirova "Sportchilarning funksional holatini rivojlantirishda uch bosqichli modelning ahamiyati". Iqtisodiyot, moliya va barqaror rivojlanish bo'yicha xalqaro jurnal 3.3 (2021): 190-196.
10. Sayfiyev Hikmatullo Khairullayevich. Development of gymnastics in Uzbekistan and attention to gymnastics. International scientific-educational electronic magazine "OBRAZOVANIE I NAUKA V XXI VEKE". Issue №24 (volume 6) (March, 2022).
11. Vyxoda data in the world: 31.03.2022.
12. Saidova Mahbuba Ayubovna InternationalJournal of Cultureand Modernity ISSN 2697-2131, Volume 16 <https://ijcm.academicjournal.io/index.php/ijcm> 17 17 Features of Application of Sports Games in Preschool Children
13. Ayubovna, S. M. ., & Komiljonova, K. I. . (2022). Features of Application of Sports Games in Preschool Children. *International Journal of Culture and Modernity*, 16, 17–23. Retrieved from <https://ijcm.academicjournal.io/index.php/ijcm/article/view/257>
14. Saidova Mahbuba Ayubovna PEDAGOGICAL SCIENCES AND TEACHING METHODS / 2023 – PART 22 / YOSH BOLLALARDA SPORT SPORT GIMNASTIKASINING PEDAGOGIK O'LCHOVLAR NAZARIYASI VA TASHKILIY – METODIK ASOSLARINI TADQIQ ETISHNING MAQSADI, VAZIFALARI.
15. Sayfiyev Hikmatullo Xayrullayevich PEDAGOGICAL SCIENCES AND TEACHING METHODS / 2023 – PART 22 / YOSH BOLLALARDA SPORT SPORT

GIMNASTIKASINING PEDAGOGIK O'LCHOVLAR NAZARIYASI VA TASHKILIY – METODIK ASOSLARINI TADQIQ ETISHNING MAQSADI, VAZIFALARI.

16. INNOVATIVE RESEARCH IN SCIENCE International scientific-online conference БАДМИНТОНИСТЫ ФИЗИЧЕСКИЙ ПОДГОТОВКА И ЕМУ РАЗРАБОТКА МЕТОДЫ. Сайфиев Хикматулла Хайруллаевич Сайдова Махбуба Аюбовна
Published in: INNOVATIVE RESEARCH IN SCIENCE: 2 pp. 45-54 (4)